

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 148 (3310) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Tovább fokozódik a keleti fronton indított német támadás hevessege

Kezdeti eredményeket értek el a német páncélosok Ujabb amerikai támadás egy japán sziget ellen

Tokióból jelentik: A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Szato japán nagykövet szombat délután hosszabb megbeszélést folytatott Molotov szovjet külügyi népbiztossal, mint a Domei iroda hétfőn közölte.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol rádió közli a marokkói rádió egyik jelentését, amely szerint Martinique az algiri francia szakadárkhoz csatlakozott.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti: Sikorski tábornok holttestét Angliába szállítják.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A japán császári főhadiszállás közli, hogy egy japán rombolóraj a Salamon szigetek vizein július 5-én elsüllyesztett, illetve megromgált 5 hadihajót, közöttük két cirkálót.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interint jelenti: Német buvárnaszádok az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren az elmúlt napokban a heves védekezés ellenére elsüllyesztettek 9 ellenséges hajót 53.000 tonnával, valamint egy szállítótörőrségi hajót.

Helyi sikereket ért el Bjelgorodnál a német támadás

Berlinből közlik: (MTI) A véderőfőparancsnokság közölte, hogy az Orel-Bjelgorodi szakaszon visszaállították a régi téli arcvonalat, ami minden eshetőségre a legkedvezőbb helyzeti jelenti az ellenséggel szemben. Szovjet részről a német támadóstratégiai és taktikai szempontból nagyszabású vállalkozás kezdetének tekintik. Ép ezért a Szovjet az Orel-Bjelgorodi vonal mögött igen erős erőket gyűjtött össze.

Zürichbe érkezett hírek szerint a

Bjelgorod—Kurszk—Orel szakaszon kedden a harcok, ha lehet, még erősebbek voltak, mint az első napon. Kurszktól nyugatra van a harcok súlypontja. A német páncélosok helyi sikereket értek el Bjelgorod vidékén a német csapatok behatoltak a szovjet első állásokba és két községet elfoglaltak. A szovjet többször heves ellen-támadást kezdett, amelyek azonban összeomlottak. A harcok hevessege egyre fokozódik.

Uj Georgia szigetén is partraszállást kísérletet meg az amerikaiak

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A japán császári főhadiszállás a következő közleményt adta ki: Ellenséges hadihajók, amelyek a Salamon szigetek vizein tevékenykedtek június 30-án katonaságot és felszerelést tettek partra Rendova szigetén, majd kísérletet tettek Uj-Georgia sziget elfoglalására. A sziget több pontján áll a harc. Az Uj-Guineán állomásozó tengeri és szárazföldi japán

erőcsapatok álló helyőrség egy japán rombolórajjal karöltve július 5-én hajnalban rövid időközben 3 ismeretlen mintájú ellenséges hajót elsüllyesztett. Napközben a japán hadihajók 10 ellenséges repülőgépet lelőttek, 5-én éjjel egy japán rombolóraj rajtaütött egy ellenséges erőköteleken, amely 10 cirkálóból és rombolóból állt és elsüllyesztett egy cirkálót, egyet megromgált.

Knox szerint a szövetségesek elérték a tengerek feletti uralmat

Bázelből jelentik: (B. T.) Knox ezredes, amerikai haditengerészeti miniszter a Nevada állambeli Hawihorneban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak van jelenleg a legnagyobb flottája, amely nagyobb bármely más nemzet által valaha létesített tengeri erő-

nél. A délnyugatszcandesóceáni támadással kapcsolatban hangoztatta, hogy a középső Salamon-szigeteken folyó küzdelem egy része „a Japán végleges megsemmisítésére” irányuló terveinek. A szövetséges nemzetek most olyan ponthoz értek, amelynél arról

dönthetnek: mikor, hol és hogyan kell végrehajtani a harcokat.

Ezen az uton tovább haladunk mindaddig — mondotta — amíg „Tokió utcáin” nem harcolunk. Azt állította még, hogy a szövetségesek elérték a tengerek feletti teljes uralmat. Végül foglalkozott az európai szárazföldi harcainak kérdésével és többek között kijelentette, hogy „előbb vagy utóbb Berlinben menetelnek majd”.

Szicília az angolszások első támadási célpontja

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma hosszabb cikket közöl Barro-ni tollából. Az ellenség Olaszország

elleni terveiről. A cikkíró megállapítja, hogy az ellenség nagy légivesztéseit két tény magyarázza:

1. Maga az ellenség nagyobbarányu légitámadása. 2. Az olasz védelem egyre jobban fejlődik és azonnal kész közbelépni, az olasz védelem nemcsak egyes célpontok megvédésével ér el nagy eredményt, hanem a Földközi-tenger egész vidékén felvette a harcot az ellenséges repülőgépekkel és ellentámadásokba is átmegy. Az a tény, hogy az ellenség Szicília ellen tekintélyes számú légierőt vetett harcba, azt bizonyítja, hogy aki az Olaszország elleni hadműveleteket irányítja, Sziciliát választotta ki az angolok és amerikaiak nagy vállalkozásának első célpontjává. Az ellenség itt azonban egész új helyzettel találta szemben magát, amellyel hadvezérei nem számítottak. Az angol rádió és az amerikai sajtójelentések mutatják azt, amelyek szerint a szövetségesek légitámadásai a tengely leghatározottabb ellenállásba ütköztek, amely olyan mértékben növekszik, amilyen mértékben a szövetségesek fokozzák légitámadásaikat. Szicília partjai, mint általában az olasz partok jól meg vannak erősítve és az olasz egységek a vég-sőkig ellenállhatnak az ellenség támadásának.

„Tisztogatnak” az északafrikai francia tisztviselők között

Tanger. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az északafrikai francia tisztviselő-körökben nagy nyugtalanságot okozott az az újabb rendelkezés, amely tisztogatás címen több jeles közigazgatási tisztviselőt eltávolított. Nagyrésük családosa ember és így sorsuk annál figyelemreméltóbb és így seholy sem tudnak elhelyezkedni. A tisztogatás egyre nagyobb és ma már mindenkit fenyeget, aki nem

sietett azonnal csatlakozni De Gaulle mozgalmához. Az elmozdított előíró rendeleteket egyébként csak De Gaulle írja alá. Azt beszélik, hogy Giraud Amerikából nem tér vissza Afrikába. Egyesek azt mondják, hogy ez csak arra jó, hogy fellátsák Giraud híveit és ezzel kedvező ürügyet szolgáltatassanak arra, hogy elmozdítsák őket a közigazgatástól.

Nagybritannia elismeri a francia felszabadító bizottságot

London. (Bud. Tud.): Londonban arra számítanak, hogy a francia felszabadító bizottság elismerése Nagybritannia által közvetlenül küszöbön áll. A kisebb szövetségesek ezt a lépést már megtették azonban a nagyhatalmak ezideig

nem mentek tovább az olyan nyilatkozatnál, mint amelyet Churchill tett az alsóházban. Most úgy vélik, hogy a jog-szerű elismerés még későbbre várható, főként Giraud washingtoni és Mas-sigli londoni tárgyalásaival függ össze.

Argentína sem változtat baráti kapcsolatain

Buenos Aires. (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az argentin köztársaság elnöke kedden este bajtársi vacsorán beszédet mondott 3000 katonatiszt előtt. Argentína nemzetközi helyzetéről megállapította, hogy az ország érvényben akarja tartani és megvalósítani azokat a baráti kapcsolatokat, amelyek a világ minden népéhez kötik, különösen pedig az amerikai nemzetekkel való kapcsolatokat. Emellett terméze-

tesen a védelem a legfontosabb érdek. Az állam legszentebb érdekei — hangoztatta — a nemzetközi politika minden érzésén felül állnak.

Berlin. (MTI) A német külügyminisztérium fehérvölgvet adott ki azoknak az okmányoknak gyűjteményével, amelyek igazolják, hogy Anglia felelős a polgári lakosság elleni légihadviselésért.

Megtartotta havi ülését a vármegye közigazgatási bizottsága

Már megindult a károk helyreállítása a jégverte községekben

Nagyvárad, július 7. Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta július havi közigazgatási bizottsági ülését dr. Csiffra Kálmán főispán elnöksége alatt. Az ülésen dr. Oszwald János vármegyei főjegyző felolvasta az alispáni jelentést, amely a következőkben ismerteti az elmúlt hó közigazgatási eseményeit:

Június hónapban erőteljesen megindult a községi szövetkezeti juttatási akció. Eddig tehénjuttatásban 15 család, bivalyjuttatásban 7, sertésjuttatásban 2, kisipari kölcsönben 12, kiskereskedői kölcsönben 14 és gazdasági felszerelésben 1 család részesült.

A be nem fejezett Onosa és árvizes házak továbbépítése anyaghiány miatt nehézkösen halad. Az újonnan építendő Onosa házakhoz való anyagszállítást leállították, hogy az árvizes építkezések a folyó éven befejezést nyerjenek.

Június 16-án a vármegyében 27 községben jégvihar pusztított. Terményeken kívül háztetőket tett tönkre és ablaküvegeket vert be a jég. Gyors intézkedéssel az ablaküveg legnagyobb része már kiutalást is nyert. Ugyanakkor a tetőcserépről és a cement kiutalásáról is gondoskodás történt, azonban a m. kir. ipari anyaghivatal annak mikénti biztosításáról eddig nem értesítette a vármegyét.

A folyó évi július hó 1-én meginduló 47 nyári napközi otthon anyagszükséglete biztosítva van. Ezeket az otthonokat a vármegyei nép- és családvédelmi alap tartja fenn. 32 községben óvodával

egybekötött, 15 községben pedig óvoda nélküli napközi otthon lesz. Az utóbbiak előkészítésére a tanfolyamot végzett otthonvezetők már meg is érkeztek a helyszínre. Az otthonokat zeirral a Községi Szövetkezet látja el.

A vármegyei közellátással kapcsolatban jelenti az alispán, hogy a liszt- és kenyérellátás az elmúlt hónapban is a követelményeknek megfelelően folyt. A július hó 1-től kezdődő magasabb fejadagok kiadásához szükséges készletek rendelkezésre állanak.

Zeirellátás terén a kézeztetések teljesen elfogytak, csak a bérhízlások adnak még valami kis készletet. A téli felfokozott hízlalási tevékenység azonban még mindig érezteti a hatását, legalább annyiban, hogy az ellátatlanoknak száma kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában volt.

A húsellátás körül mutatkozó nehézségek miatt újból vágómarha igénybevételt rendeltek el. Ez a beszolgáltatás komolyabb terhet jelent a vármegye gazdaságosságának, éppen ezért szigorúan utasította az alispán az illetékes hatósági szerveket, hogy a legnagyobb körültekintéssel és az igazságnak megfelelően, a közös teherviselés gondolatát előtérbe helyezve végezzék a kijelöléseket. Természetesen minden ilyen eljárásnál számítani kell az egyéni érelemmel, de ezeket a legkisebb mértékre szorítani elsőrendű közerdek.

Jelenti végül az alispán, hogy a vármegye közbiztonsági állapota az elmúlt hónapban kielégítő volt.

Az állatbeszolgáltatásokkal kapcsolatban közölte a főispán, hogy újabb rendelkezések hatálytalanítani fogják azt az intézkedést, amely szerint a törzskönyvezett marhák a gazdák tulajdonában meg voltak tarthatók. Csak a közfogyasztás célját szolgáló állatok meghagyásáról lehet szó a jövőben. Méltányos volna — mondotta a továbbiakban, — hogy

Ügyosztályok jelentései

A pénzügyigazgatóság jelentésével kapcsolatban a főispán méltánylással állapította meg, hogy a pénzügyigazgatóság a jégverés után azonnal kiküldte közegeit, akik alapos kárbecslést végeztek, hogy ezeket az adóbehajtásoknál figyelembe vegyék.

A tisztiorvosi jelentés a megye közegészségügyi viszonyainak javulásáról számol be. Az államépítészeti hivatal jelentése megemlíti azokat a zavarokat, amelyek a június havi zivatarok az útépitésnél helyenként okoztak. Az erdőfelügyelőség a fa-fuvarozás nehézségeire mutat rá, amelyek fokozódtak a

Mozik műsora:

APOLLÓ: Földöntúli muzsika.
BELVÁROSI: Megvédtem egy asszonyt.
CASINO: Alkalom.
KORONA: Csákó és kalap.

azokat a szegény embereket, akiknek marháját igénybevétték, kellőképpen kártalanítsák.

Ugy az alispán, mint a főispán kijelentette, hogy magukévá teszik Beöthy Ödön hamburgi sírja gondozásának ügyét.

Ezután a közigazgatási bizottsági ülés tudomásul vette az alispáni jelentést, majd az ügyosztályok jelentésére került a sor.

mezei munka következtében.

A gazdasági felügyelőség jelentése közli, hogy a június 16-iki jégverés a vármegyében húszezer holdnyi területen 20—100 százalékos kárt okozott. A jégverés sújtotta községekből más helyre vitték az aratómunkásokat, úgyhogy a megyében az aratáshoz és a ceépléhez szükséges munkaerő biztosítva van.

Az állategészségügyi hivatal jelentése szerint a megye több községében sertés-pestis lépett fel, amelynek megfékezésére szigorú intézkedések történtek.

A közigazgatási bizottsági ülés vita nélkül tudomásul vette a jelentéseket.

Dréher-Haggenmacher „Bak-Serleg” tenisz csapatverseny Nagyváradon

Az ország legjobb vidéki teniszeseit meghívták a versenyre

Nagyvárad, július 7. Nagyvárad közönsége f. hó 10 és 11-én a vidéki teniszelet egyik legerősebb eseményének lehet szemtanúja. E hét végén kerül ugyanis lebonyolításra a Nagyvárad Sport Egylet rendezésében a Dréher-Haggenmacher „Bak-Serleg” folyó tenisz csapatverseny, melyre az ország legjobb vidéki egyesületi csapatai kaptak meghívást.

A vándordíjat a Dréher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár R. T. alapította a gyár vezetősége, az N. S. E. tenisz-

szakosztályával karöltve, mindent megtesz, hogy ez a verseny Nagyvárad sport hírnevéhez méltó keretek között legyen megrendezve.

A verseny, mely iránt az ország vidéki teniszkerületeiben nagy az érdeklődés, a múzeumkerti tenisztelepen mindkét napon reggel 9 órától ebéd-szünettel az esti betörétedésig tart a nagyobb látogatottság eléréseire a rendezőség igen alacsony értékben állapította meg a belépőjegyek árait.

Újabb sorozatos betöréseket jelentettek a rendőrségen

Nagyvárad, Saját tud. A nagyvárad-i rendőrségre egymásután érkeztek feljelentések nappali betörők garázdálkodásáról. Az eddig rendszerint éjszakai dolgozó betörők felismerték az elsőtétítési rendelet szigorúságát és ugylátszik, egyszerűen áttértek a nappali munkára.

Fényes nappal fosztották ki Tóth Mihályné Halász-utca 32. szám alatt lakó gyári művezető élelmiszerkamráját, majd Sike Zoltán Kisfaludy Sándor-utca 3. szám alatti postás lakását,

ahonnan ruhaneműt és pénzt vittek el. Ugyancsak nappal látogatták meg Jakab Gyula órásszegéd Nagy Lajos király-ut 8. szám alatti lakását, ahonnan ékszereket és ruhaneműt vittek el. — Szabó János szabómester Kisfaludy Sándor-utca 3. szám alatti lakásáról 620 pengő értékű ékszert, pénzt és ruhaneműt vittek el a betörők.

A betörést a rendőrség véleménye szerint egy és ugyanaz az ember követte el. Kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedést.

Milyen munkalehetőségeket tart nyilván a Munkaközvetítő Hivatal

A nagyvárad-i m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-ut. 28. Telefon: 25—76) jelentése az 1943. évi-július hó 7-én kelt kimutatása szerint a következő: az elmúlt héten elhelyezett: 49 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 bádogos, 3 asztalos, 4 ács, 1 fémcsiszoló, 1 kovács, 4 kőműves, 5 gyárimunkás, 3 gyárimunkásnő, 100 nap-számos, 2 szolga, 1 kocsis, 2 bejáró-

takarítónő, 1 minden-eszszakácsnő, 3 minden-eszleány, összesen: 13. — Jyén.

Foglalkozást keresnek:

10 ipari szakmunkás, 27 gyári és egyéb segédmunkás, 6 szolgáló-kifutó, 10 bejáró-takarítónő, 25 minden-eszleány, 4 minden-eszszakácsnő, összesen: 82 egyént.

Betöltendő tanonc-helyek: 3 lakatos, 1 sütő, összesen: 4 egyént.

Hozzászólások az alispáni jelentéshez

Az alispáni jelentéshez először Szilágyi Lajos felsőházi tag szövelt hozzá. A köztisztviselők fizetésének emeléséről szövelt, mint örömdetes tényről, hangsúlyozva, hogy az az összeg, amit erre a célra az államháztartás fordít, elenyésző az egyre emelkedő kiadási tételek között, úgyhogy ez nem válthat ki ellenérzést a közvéleményben. Majd a kormányban az árak rögzítésére vonatkozó intézkedéseiről beszélt. Azt fejtette a továbbiakban, hogy a köztisztviselőkön nem segít a fizetésemelés, azért gondoskodni kell arról, hogy a vármegye természetben, rögzített áron juttasson a tisztviselőknek élelmiszereket.

Beszéde további részében az állatbeszolgáltatásokkal kapcsolatban a falvakban kialakult hangulatról szövelt és lezögezte, hogy helyenként olyan a látás, mintha a beszolgáltatást igazságtalannul vetnék ki és hajtának végre. Ezért fokozott gondosságot kér arra nézve, hogy az állatbeszolgáltatásoknál a szociális szempontok érvényesüljenek.

Ezután Markovits Manó bizottsági tag egy újságcikkkel kapcsolatban szövéttette, hogy a vármegye nagy fiának, Beöthy Ödönnek Hamburgban levő sírja az ottani magyar egyesület közlése szerint gondozatlan. Kérte, hogy a vármegye lépjen érintkezésbe a Beöthy-család

tagjaival, amennyiben a család nem vállalná a sír gondozását, a vármegye tegye ezt.

Nadányi János alispán válaszában előadta, hogy a tisztviselők természetbeni ellátása már folyamathan van és ezt a szükséghez képest tovább fejleszti a vármegye élelmiszeri központja.

A marhabeszolgáltatás ügyével kapcsolatban közölte az alispán, hogy a főispán két miniszteri osztályvezető jelenlétében feltárta a megye közellátási helyzetét és ismertette a közellátási téren mutatkozó nehézségeket. A minisztériumi tényezők magukévá tették a főispán álláspontját és a beszolgáltatásokkal járó surlódások enyhülni fognak. De a nehézségek megoldhatatlanok, mert most több mint 12 ezer darab marhát kell a megyének beszolgáltatnia. Közbenjárás történt aziránt, hogy ezt a számot 8 ezerre csökkentésék a erre vonatkozólag már vannak is ígéreték. A beszolgáltatások során felmerült panaszokat kivizsgálta a vármegye vezetősége és megállapíthatta, hogy ezek minden esetben alaptalanok voltak. A jövőben orvoslást nyer az a méltánytalanság is, hogy a törzskönyvezett marhák mentesültek a beszolgáltatástól, ami azt a látszatot keltette, hogy csak a szegény emberek állatait veszik el.

A jövőben a törzskönyvezett állatok sem mentesülnek a beszolgáltatás alól

Csiffra Kálmán főispán is válaszolt a felszólalásokra. Megállapította, hogy a tisztviselők fizetésének felmérése a közvéleményben általános megnyugvást keltett. Utalt a pénzügyminiszter szegedi beszédére, amely magyarázatot nyújt az árak és az árak emelésére vonat-

közó intézkedésekkel kapcsolatban. A feketepiacról, szólva kijelentette a főispán, hogy az nem fog megszűnni addig, amíg maga a társadalom nem veszi ki a részét a megfékezéséből és nem jelenti fel az árdragítokat. Ez elsőrendű hazafias kötelesség volna.

Nagy sikerrel harcolnak a németek Bjelgorod és Orel környékén dúló harcokban

Seholsem sikerült betörniük a bolsevistáknak a német állásokba. Angliában újabb nagy hajók érkeztek amerikai csapatokkal

Bern. (Bud. Tud.) A moszkvai japán nagykövét hosszabb megbeszélést folytatott Molotov külügyi népbiztossal.

Zürich. (Bud. Tud.) Angliába újabb nagy hajók érkeztek amerikai csapatokkal.

Washington. (Bud. Tud.) Giraud tábornok utazásának az a célja, hogy az 500.000 főnyi francia hadseregnek felszerelést eszközöljön ki.

Ismét súlyos veszteséget szenvedtek az angolszász repülők Szicília ellen intézett légitámadásokban

Berlin. (Interinf.) Bjelgorod és Orel környékén súlyos harcok dúlnak. A szovjet iparkodik visszaszerelni magaslati állásait. Oreltől délre a harcok szintén elkeseredetten folynak. A német védelmi állások mindenütt német kézben vannak. A bolsevisták sehol sem tudtak betörni a német vonalakba.

Titok

Nők tisztá teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kívülről hatással Önnek is használna a **PARMO**

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A védő főparancsnokság jelenti: A német gyalogságnak Bjelgorod szakaszán végrehajtott sikeres helyi támadásai során az erős szovjet ellentámadás következtében hétfőn súlyos harcok fejlődtek ki a földön és a levegőben. A harcok egész a Kurksz-

tól északra lévő térségig terjedtek és hevességük egyre fokozódik. Angolszász repülőgépkötelekek Szicília partja ellen intéztek ismételt előretöréseket, amelyek során hétfőn ismét és olasz légiereő összesen 51 gépet semmisített meg. A keddre virradó éjjel német harcigépek erős kötetelke nehézbombával támadta Bizerta kikötőjét. Az ellenség Észak- és Északnyugatnémetország felett végzett zavaró repülései során néhány bombát dobott le, amelyek nem okoztak nagyobb károkat.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1137. közleménye: Több szicíliai helység, köztük Messina, Catania és Marsalla erős ellenséges légitámadások célpontja volt. A tengely légiereje és léghárító tüzésége eredményesen vette fel a harcot az ellenséggel szemben. Olasz vadászok 22, német vadászok 15, a léghárító ütegek 14 gépet lőttek le. Az utolsó három nap hadműveleteiből négy olasz gép nem tért vissza támaszpontjára.

Japán tengeralattjáró elsüllyesztette a Strong nevű amerikai rombolót

Tokió. (MTI.) A Német Távírat Iroda jelenti: A Kinában harcoló japán csapatok főhadiszállásának közlése szerint a kínai területen az elmúlt évben a kínai csapatok 457.000 halottat, 245 ezer foglyot, 270 repülőgépet, 1100 löveget és 4150 gépfegyvert, valamint 16 ezer tonna hajóteret vesztek.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Japán tengeralattjáró elsüllyesztette a Strong nevű amerikai rombolót.

Athén. (Interinf.) Angol tengeralattjárók és repülőgépek az Égei-tenger partvidékén június havában tíz görög vitorlást süllyesztettek el, amelyek Görögország számára élelmiszert szállítottak.

Róma. (MTI.) Máriao Celebri repülő hadosztálytábornok váratlanul meghalt. Celebri tábornok az olasz királyi légiereő egyik legkiválóbb tisztje volt.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: A Földközi-tenger vidékén a tengelyerők az utóbbi 3 nap alatt 159 angol-amerikai repülőgépet semmisített meg.

Helsinki. (MTI.) A Német TI jelenti: A finn haderő a háború kezdete óta összesen 2000 ellenséges re-

pülőgépet lőtt le. Ez csak a teljes bizonyossággal lelőtt ellenséges repülőgépek száma és nem foglalja magában a valószínűleg elpusztított gépek számát, úgyhogy a tényleges veszteség ennél a számnál nagyobb.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Az izlandi függetlenségi mozgalom rangooni bizottsága nyilatkozatot adott ki, amelyben hangsúlyozza a hinduk szilárd elhatározottságát a függetlenség megszerzésére. Bosevák egyébként teljes támogatást szavaztak.

Londonba szállítják Sikorszky tábornok és leánya holttestét

Washington. (Bud. Tud.) Sikorszky halála alkalmával Roosevelt részvétlét nyilvánított az emigráns lengyel elnökhöz.

La Linea. (MTI.) A NTL jelenti: Sikorszky tábornok leánya és szárnycége holttestét behalcsamozták és Londonba szállítják.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Churchill az alsóház ülésén nem volt hajlandó felvilágosítást

nyújtani Sikorszky repülőgépszerencsétlenségéről.

Amszterdam. (MTI.) A Német Távírat Iroda jelenti: Az angol képviselőházban közölték, hogy Whitel dandártábornok is életét veszítette Sikorszky repülőszerecsétlensége alkalmával.

Kétségtelenül megállapítható Anglia felelőssége a polgári lakosság bombázásának kérdésében

Berlinből jelenti (NST.): A német külügyminisztérium kedden fehérvölgnyvet boesátott ki, amelyben megállapítja, hogy a polgári lakosság ellen a légi harcokat Anglia kezdeményezte. Az okmányokból kiderül, milyen messzemenő tárgyalásokat folytattak a németek diplomáciai úton a légháború embersége sebbé tétele érdekében. Mind az okmányokból, mind a légi harcok lefolyásából a német külügyminisztérium végső következtetésként megállapítja Anglia felelősségét.

A német fehérvölgny még a geufi tárgyalásoknál elhangzott német indítványok ismertetésével kezdi érvei felsorolását. Ezek a tárgyalások annakidején a könyv adatai szerint, az angol nakaos elzárkózásán buktak meg. Különösen az Egyesült Államok képviselői harcoltak élesen a polgári lakosság bombázása ellen. Ezzel szemben az angol államférfiak és köztük Eden jelenlegi külügyminiszter is, a korlátlan légitámadás mellett foglaltak állást. A brit kormány még Hollandiában sem volt hajlandó egyezményt kötni a légitámadások korlátozására. Az erre vonatkozó holland indítványt még 1938-ban elutasították. A brit-francia vezérkari tárgyalások már 1938-ban is messzemenő légitámadásokra készültek fel.

Német részről — a fehérvölgny felsorolása szerint — több ízben kísérletet tettek a légháború korlátozására. A Führer minden egyes beszédében hangsúlyozta, hogy a német léghaderő szigorú parancsot adott katonai célpontok bombázására. A német léghaderő ragaszkodott is ehhez a parancshoz, amint az nemesak a német hadijelentésekből derül ki, hanem az ellenség is elismerte. A továbbiakban a fehérvölgny foglalkozik Rotterdamban és Varsó sorsával, amelyet az ellenséges propaganda szívesen a németek bűnéről ró fel. A könyv szerint Varsó és Rotterdam erőddé átalakított városok voltak, amelyeknek a bevétele csak ilyen módon vált lehetségessé. Nem bombázták ezzel szemben a németek Brüsszelt, Páriszt és a nyílt városokat.

Végül a könyv ismerteti a légi harcok fejlődését és rámutat, hogy a polgári célpontok bombázását Anglia kezdte meg. Az angolok 1929 szeptemberében légitámadást hajtottak végre Wilhelmshafen és Kuxhaven ellen.

Ennek ellenére a német légi haderő még hosszú hónapokig várt, amíg megkezdte az angol katonai célpontok bombázását. 1940 június 20-án jelentette el-

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Nelson a haditermelésügyi hivatal elnöke kijelentette, hogy májusban a haditermelés nem mutatta a várt eredményt. A termelés ütemének ez az alábbhagyása május havában rendkívül komoly tünet.

Sikeresen folytatódnak a horvát és szerb partizánok elleni harcok

Berlin. (Interinf.) Az utóbbi napokban is sikeresen folytatódnak a horvát és szerb területek megtisztítása a kommunista bandáktól. Görögországban a bandák utolsó maradványainak megsemmisítése rövid idő kérdése. Kréta szigetén egy német repülőter elleni szabotázsakció megghiusult a német őrség éberségén.

és ízben az OKW, hogy „miután brit repülőgépek május 10-e óta szakadatlanul támadják a német nyílt városokat, a német légi haderő megkezdte a megtorló bombázásokat. Ezután az okmányok hosszú sorát közli a könyv, amelyek szerint a német légi haderő nem bombázott Angliában polgári célpontokat. A továbbiakban részletesen ismerteti a könyv, hogy az angol hol és mikor támadtak a polgári lakosságra Németországban. Későbbben az amerikai csatlakoztak az angolokhoz nem katonai célpontok bombázásában.

A német fehérvölgny zárószóiban megemlékezett a megtorlásról is. Ezzel kapcsolatban szösz szerint a következőket írja:

„Az Európa ellen elkövetett merényletetért a leszámolás órájában bünhődniök kell a szövetségeseinknek. „Szemet szemért, fogat fogért” elvet alkalmazzuk. Ezt az igazságos büntetést nem lehet majd letagadással, hazugságokkal vagy könyörgéssel elkerülni”.

Árdrágítás vádjá alól felmentett kereskedők

Nagyvárad, július 7. A törvényszék tegnap hozott ítéletet Zsák Sándor és Marosán Géza nagyváradi lakosok ügyében, akik közül az egyeket árdrágítással, a másikat láncolással vádolta az ügyészség. A tárgyaláson dr Dobay Kálmán védő meggyőző érvekkel mutatta be, hogy Zsák Sándor a nagykereskedőtől vásárolt bőrt a törvényes haszonkulcsot túl nem lépő árral adta el.

Marosán Géza ügyében pedig bebizonyította, hogy a vádlott csak sziveségből lépett közbe a kérdéses áru eladásánál s az megengedett áron jutott a fogyasztóhoz. A bíróság mind a két vádlottat felmentette s az ítélet jogerős.

Ezzel az ügygel kapcsolatban felmentette a bíróság az árulvonalással vádolt özvegy Gruden Dezsőné és Ponner Ilonát is, mert a védelem, amelyet dr Mucsi Imre képviselt, bizonyítani tudta ártatlanságukat.

Német repülőőrnapgyi minőségben szélhámoskodott egy vakmerő nemzetközi kalandor

Polczer Ernő István bécsi zsidó bűnügyi regénybe illő élete a budapesti letartóztatásig

Budapestről jelentik: A főváros szórakozóhelyein, de legelőkelőbb köreiben is egy rendkívül választékosan öltözködő, magas, szőke és hét nyelven beszélő férfi tűnt fel az utóbbi hónapokban. A kifogástalanul fellépő férfi névjegye is elegáns volt és rajta a következő sorok álltak:

„Dr Ernst Freiherr von Warner zum Buehl, Major der Luftwaffe“

Uj ismerőseinek ezután elmesélte, hogy szabadságon lévő német repülőőrnapgyi, aki hosszú ideig teljesített frontszolgálatot, számos légi harcban vett részt, még számos szovjet repülőgépet lőtt le. Egyik utóbbi légi csatája alkalmával azonban repülőgépe találatot kapott, kigyulladt és csak ejtőernyő segítségével menekült meg. Súlyosan megsebesült és most a jól megérdemelt szabadságot élvezi.

A „bátor repülőőrnapgyi“ hamarosan beférkőzött a legelőkelőbb társaságokba. Frakkban jelent meg estélyeken, de még frakkján is a legmagasabb kitüntetések díszlelték, ugyanakkor azonban új ismerőseinek készséggel

felajánlotta szolgálatait, mint baráti szivességet némi valutakiutalásokra, vagy egyéb konjunkturális ügyekre. Ezeknek elintézésére azután nagyobb összegeket vett át „elszámolásra“. Bár az elszámolás késétt, nem sürgettek, feltétlenül megbízták „az előkelő és biztos fellépésű“ urban.

Két héttel ezelőtt a budapesti főkapitányság detektívjeinek feltűnt az egyik margitszigeti mulatóhelyen a rendkívül költséges, civilruhás idegen. Kellő megfigyelés után igazoltatták. Ezuttal is előkerült zsebéből az elegáns névjegy, majd igazoltatás után előállították a főkapitányságra.

A főkapitányságon az előállított férfi „Gondi László magántisztviselő“ névre kiállított iratokkal igazolta magát. A rendőrkapitány azonnal észrevette, hogy az előtte álló „előkelő idegen“ egy körmönfont szélhámos. A rendőrség érintkezésbe lépett a külföldi rendőrhatalósággal is és kedden reggelre fellebbent a fátyol, amely egy eddig hihetetlen karriert befutó szélhámost takart.

Igy kezdődik el egy „karrier“

Megállapították, hogy az „előkelő idegen“ valójában Polczer Ernő István 42 éves bécsi születésű kikeresztelkedett zsidó, aki egész Európát bekalandozta és eddig hétszer volt büntetve. Első bűnügye 1921-ben volt, amikor mint zászlós, a bécsi pályaudvaron teljesített szolgálatot, de több értékes

bőröndöt ellopt. Leleplezték és két és fél évi fogházbüntetést kapott. Büntetésének kitöltése után a bécsi vonaton követett el újabb bőröndtolvajlást és újabb 15 hónapra ítélték. 1928-ban Budapestre tette át működésének színterét. Innen Berlinbe ment, ahol albérleti lakások fosztoga-

tásából élt. Ujsághirdetésekre jelentkezett, kibérelte a lakást, majd a lakástadók távollétében kifosztotta a lakást. Több, mint 30 ilyen lopást követett el, amikor elfogták és egy évi dologházra ítélték.

A fogházban kitanulta a fényképezést és valósággal művészi tökéletességre vitte az amatőr fényképezést. Ennek ellenére Bécsben felcsapott idegenvezetőnek, de a külföldiekől pénzt és ékszereket csalt ki. Ujabb fogház-

büntetés következett. Kiszabadulása után Drezdában, Párizsban, majd Kölnben követett el szélhámoságokat, mire ismét egyesztendei fogházbüntetésre ítélték és Németország területéről örökre kitiltották. Mikor büntetését leülte, Budapestre jött és itt albérleti szobák kifosztásából tartotta fenn magát. Több mint hatvan feljelentés érkezett ellene a főkapitányságra.

Gondi László, vagy Warner őrnagy

A budapesti törvényszék háromévi fogházbüntetésre ítélte. A fogházban ismerkedett össze Polczer István Ernő Gondi László 44 éves gyári tisztviselővel. Polczer azt ígérte Gondinak, hogy összeköttetései révén kijuttatja Németországba, ha bizonyos összegért Gondi eladja személyazonosságát iratait. Ebben meg is egyeztek és Polczer kiszabadulása után már Gondi iratival kezdett „új életet“. Egy budai villában bérelt lakást, ahol mint Gondi László, hol mint Werner Ernő, hol mint repülőőrnapgyi élt. De közben Gondi egyházi adóját is kifizette, sőt amikor soknak találta a Gondira kivetett kereseti adót, kisietett abba a gyárba, ahol Gondi korábban dolgozott és „szigoruan pontos kimutatásokat“ kért barátja fizetéséről. A kapott iratok segítségével most már mint az igazi Gondi László jelentkezett az adóügyi hatóságnál és rendezette adóját.

Nyugodtan élt a budai villában, számos előkelő férfival ismerkedett meg, akiket félrevezetett s akiknek a révén bekerült a legjobb társaságokba.

Estélyeken, hajókirándulásokon balatoni vitorlázáson vett részt előkelő ismerőseivel és különösen a hölgyeknek kedveskedett amatőr fényképezési tudományával.

Mindezeknek a megállapítása után a szélhámos már nem tagadott. Beval-

lotta, hogy a felvett hangzatos nevet a gothai almanach áttanulmányozása után választotta. Olyan nevet keresett, aminő még nem fordult elő. A nevében szereplő „Buehl“ valójában egy svájci kisközség neve.

Bevallotta azt is, hogy állandó rettegésben élt, félt attól, hogy az alvilág tagjai felismerik és leleplezik. — Gondi László iratainak birtokában sem volt nyugodt, de amikor megtudta, hogy Gondi kikerült a frontra és ott „eltűnt“, visszatért a bátorsága. Hogy milyen összeget csalt ki előkelő barátaitól és a szélhámoság révén, maga sem tudja, csak azt igazolhatja, hogy nagyon jól, nagyon főúriasan élt.

Beismerő vallomása után a soknevű szélhámost letartóztatták és egyelőre a toloncházba vitték.

Szolgáltatós gyógyszerárak:

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszerár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CSILLAG gyógyszerár, Mussolinai-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MÁTYÁS KIRÁLY gyógyszerár, Szt János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

SZENT ANTAL gyógyszerár, Garlicky-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Máthé László:

Vetélytársak

Olyan szürke volt a táj, mintha halványan, de persze csak úgy egyszerű áthúzással bemeszelték volna.

Hajnalodott.

Szürkén borul a tájra a felhők árnyéka és túl a vasúton, a folyó mély árkából párosodik a levegő. A folyót látni sem lehet, olyan mély bevágásban folyik, egyetlen nagy síkság minden, amerre a szem ellát. Jobbkéz felől, nem messze, néhány összedült ház szomorkodik, kéménye csupaszon néz az égbe, mint valami felkiáltójel. — Messze a szemhatáron vörösaljú fenyőerdő fészüli a szürke felhőket. Különben vigasztalan a pusztaság mindenfelé. Éppen csak a vasutvonal szakítja meg a szürke egyhangúságot, ami itt húzódik vagy ötven lépésre a két lapuló honvédétől.

Mert erősen lapultak. Szorongatták a puskát és mereven figyeltek előre. A vasuti sinen orvlövészek nyüzsögtek.

— Igencsak rosszba török a fejüket! — súgja oda Jóska a másiknak.

— Alighanem a vonat miatt mesterkednek, fél óra múlva kellene gyűnni annak!

Elhallgattak. Figyelték tovább az orvlövészeket, amint hajlonganak, fúrnak és kalapálgatnak a sineken. Lehettek vagy tizenöt.

— István! A vonat repül, ha mi itt nem vagyunk!

— Attól még repülhet, hallod, mit akarsz te cselekedni annyi ellen?! A szakaszért nem mehetsz vissza, mert arra nincs már elég időnk.

Ujra elhallgattak.

Az orvlövészek élvegezték a dolgukat és elrejtőztek a házak romjai között. Az egyik egy kis ládikát is hozott magával, amiből két szál drót vezet a vasuti sinekhez.

— Elektromos gyújtással robbantnak a gazok! — gondolja Jóska, aztán nagyon gondolkozik, hogy mitévő lehetne. — Azt a két szál drótot kellene egy alkalmas pillanatban elvágni! Lehetetlenség. Akkor a vonatot kellene megállítani valami jellel, mielőtt a színhelyre érkeznek. Lehetetlenség. A szakaszt kellene értesíteni. Lehetetlenség. De a nemjót, a vonatot meg ép-penséggel lehetetlenség hagyni, hogy felrobbanjon! — Beleizzadt már a töprengésbe Jóska, de még mindig nem jutott egyenesbe.

— A vonatot nem engedhetjük neki a robbantásnak! — szólalt meg újra Jóska.

— Magam is úgy gondolnám... Az éppen szabadságos...

— Az. Véle utazik Kispál Jani.

— Szabadságra megyen.

— Ha ezuttal nem vennék észre mibe mesterkednek ezek itt, a szabadság helyett a levegőbe repülne Jani!

— Oda a szegény, s nem a Julishoz.

— Oszl akkor kár vót véled haragot tartani neki Julis miatt.

— Kár. Mert a leány az élő szereti, nem a holtat.

— Ugy véled, ha Jani most repül a vonattal, te kötnéd bé Julis fejét?

— Ugy.

Hallgattak ismét. Jobbkéz felől fegyvercsattogás hallatszott. Az orvlövészek loaglaltak tüzelőállást a vasut felé.

Messziről, ahol a sinek belevesznek a szürkességbe, fekete füst gomolygott az égbe. Aztán már a vonat kerekének csattogását is erre hozta a hajnali szél.

Jóska keze ráizzadt a puskágyára.

— István! — bólintott a fejével a romok felé. — Ugy gondolod?

— Csakis — és markába fogott egy kézigránatot.

— No, akkor Uram Jézus, te már kiválasztottad Julius pártját! Mert mi már aliqha látjuk meg azt a két szép barna bogárszemét! — Aztán odaszólt Istvánnak: — Kezdetjük, pajtás!

Lassan kusztak előre a terepen. A vonat már nem volt messzebb ezer méternél, amikor dobásnyira értek a romokhoz. Az orvlövészek feszülten lestek előre a vonat felé. Ekkor a két honvéd talpraszókkent, két kézigránát repült, meg még kettő gyorsan, azután:

— Hajrá!

Egymásután négy nagy dörrenes. A kézigránatok telibe találtak, aztán még egy nagyobb láng csap fel a sineken, füstoszlop és megrázkodik a föld bele. Idő előtt felrobbant a kézigránatókól a sin is és felgömbült négy helyen, mint a lelőtt varjú körme, az ég felé.

A meglepett banditákból csak öt maradt, az is égnek tartotta mind a két kezét és mire a vonat megállt, már nem akadt dolguk a szabadságosoknak.

— Jóska! — Rohan feléjük a vonatból Kispál János honvéd. — Jóska, hát te voltál?!

— Igen, mi ketten az Istvánnal! — Gondoltuk, hogy igen szomorkodna a Julis, ha te most egy kissé messzebb mentél volna, tellel az égbe, örök szabadságra...

— Ne izéjj mán te! Itt írja Julis, nézd-e, csak nem volt azóta találkozásom veled, hogy megmondhassam:

„... Tiszteltetem magát, Jani, de az már úgy van, hogy én a Jóska felesége leszek, vagy senkié. Ha haza jön Oroszországból, megtartjuk a kézigránatot, ha ő is úgy akarja...“

Jóska nagybúszkén kihuzta magát és ravasz jókedvvel pislantott Janira:

— Akkor meg kár volt nekünk itt annyit fáradozni. Mehetél volna a mennyekbe, itt a földön, Julis körül, nem igen van már rád szükség, pajtás!

S nevetve megölelte egymást a két volt vetélytárs...

Államfői legfelsőbb elhatározással törvényesítették a természetes gyermeket, aki így pert indított örökségéért

Idős Szücs Sándor zaklatot életének utóhangjai a nagyváradai törvényszéken

Nagyvárad, július 7. Érdekes és jogi köröket is élénken foglalkoztató per iratai kerültek a nagyváradai törvényszék polgári bírósága elé. Az elvi jelentőségű döntést kívánó per előzményei a következők:

Szücs Sándor bihari gazda, akit a község egyik legmódosabb emberének ismertek hosszabb időn keresztül vadházasságban élt Kovács Julia községbeli aszonnnyal. Az együttélésből egy fiú született, ami után Szücs Sándor el akarta venni vadházastársát, törvényes felesége azonban nem egyezett bele a válásba és így a gazda nem valósíthatta meg akaratát. Később a házasságot mégis felbontották, ekkorra azonban már Kovács Julia elköltözött az élők sorából, úgyhogy az idős Szücs Sándor egyedül maradt. A módos gazda nem hirta sokáig az egyedüllétet, imétt aszsonyot vett a házhoz, közben azonban nem feledkezett meg természetes fiáról sem, akit a házában tartott, majd Nagyváradon Fülöp István Európa vendéglőjébe szegődött alkalmazottnak.

Szücs Sándort második vadházastársa, Papp Julianna is gyermekkel ajándékozta meg s a jómódú gazda ennek a leánykának neveltetéséről is bőkezűen gondoskodott. Foglalkozott azzal a gondolattal is, hogy gyermekeit törvényesíttesse, hirtelen bekövetkezett halála azonban meggátolta ebben. Az 1932-ben elhalt Szücs Sándor után hatalmas vagyon maradt s házáat és földjeit a törvény értelmében négy testvére örö-

költe. Kovács Bélára, a törvénytelen fiúra közben keserves napok következtek. Hosszabb ideig katonáskodott a román hadseregben s mikor hazakerült, állás nélkül tengődött, teljesen lerongyolódott és egészsége is megrendült. Később helyzetében mentő gondolata támadt. Miután más törvényes eljárás nem mutatkozott eredményrevezetőnek, kérvénnyel fordult egyenesen a kabinetirodához és kérte törvényesítését.

Az illetékes hatóságok meghallgatása után beigazolás nyert, hogy Szücs Sándor a fiát törvényesíteni akarta s ezért az államfői legfelsőbb elhatározásával törvényesítették Kovács Bélát, aki ezután a Szücs Béla nevet viselte. Az érdekes jogi fordulat ezután következett

Kellemes és kényelmes a nyaralás a tusnádi UJSÁGIRÓVILLÁBAN

A tizenkétszobás Ujságíróvilla Tusnádfürdő legmodernebbül berendezett, legszebbfekvésű nyaralója, a Csukás közvetlen közelében. Egy- és kétágyas szobák, panzióval, vagy panzió nélkül. Érdeklődni lehet a villa vezetőjénél: özv. Miinszky Andornénál, Tusnádfürdő, Ujságíróvilla.

Istentiszteletek a Hegyi Kulturházban

Nagyvárad, július 7. A Hegyi Kulturházban immár teljes erővel folyik az építő munka. Az oktató és szórakoztató előadásokat újabban istentiszteletek előzik meg. Az elmúlt vasárnapon katolikus istentisztelet, egy héttel előbb pedig református istentisztelet volt. Ezek a jövőre állandósultak.

Ugyancsak az elmúlt vasárnapon délután a Nemzeti Munkaközpont műkedvelői Kodolányi Földindulás-át adták elő Hemly F. József rendezésében, aki a főzerepet is játszotta. Lelkes társaival olyan élményben részesítette a közönséget, hogy arról csak az örömteli elismerés és a hálás köszönet hangján emlíkezhetünk meg.

A következő vasárnapon délelőtt 10 órakor református istentisztelet lesz, délután 6 órakor pedig Csepreghy Ferenc Sarga csikó című népszínművét adják elő a Hegyi Kulturház műkedvelői. A Kulturházban létesített népkönyvtár is rendelkezésére áll már az olvasni és tanulni óhajtoknak.

Napszamosokat keres a Munkaközvetítő

A Munkaközvetítő Hivatal vezetője az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat:

Felhívom mindazokat a munkanélküli napszamosokat, akik elhelyezkedni óhajtanak, hogy sürgősen jelentkezzenek a nagyváradai m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatalnál (Szilágyi Dezső utca 28.) Alkalmaztatásuk helye Péstszentlőrinc, egy építészeti vállalatnál. Munkaidő napi 12 óra. Órabéruk 0.78+60%. Nő munkavállalók feleségeiket és 14 éven felüli gyermekeiket is magukkal vihetik. A nők és a gyermekek 14—16 évig 0.56+60% órabért kapnak. Lakás a gyár területén biztosítva van. Utiköltséjük előlegezve. Minden 6 hét után vasárnapra hazajöhetnek, amikor is a vállalat utiköltségeiket teljesen fedezi. Bővebb felvilágosítással a fenti hivatal szolgál.

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol

Közel 2000 kiló kenyérré jogosító kenyérjegyet bocsátott áruba egy nagyváradai zsidóasszony

Hat hónapi elzárásra büntette a rendőrbíróság

Nagyvárad. Napokkal ezelőtt az üzérkedők egész raja lepte el Nagyvárad utcáit és valóságos házalva kínálták megvételre a vadonatúj kenyérjegyeket. Az üzérkedés perze nem tarthatott sokáig, mert a rendőrség gyorsan elesipte a veszedelmes szélhámosokat.

A vizsgálat során kiderül, hogy a nagyszabású visszaélés vezetője Feldmann Lázárné Friedmann Hermina, aki mintegy 1944 kilogramm súlyú hamisított kenyérjegyet szerzett hűnös uton és ezeket szegényebb sorsú társaival árusította. A hamisított je-

gyekkel igen sok embert megkárosított, akiknek legtöbb része nem mer feljelentést tenni.

Az üzérkedő zsidóasszonyt a rendőrség őrizetbe vette, majd ügyét kedden délután tárgyalta a rendőrbíróság. A súlyos váddal terhelt üzérkedőt kihallgatása után a rendőrség 6 hónapi elzárásra ítélte.

Feldmanné rosszul sikerült meggazdagodási kísérletén eszerint sokáig gondolkozhat a hűvöseön. Az ítélettel ugylátszik nem elégedett meg, mert fellebbezést jelentett be.

Nagyjelentőségű elvi döntést hozott a belügyminiszter a rehabilitációs kérdésben

A rendőri büntetőbíró is alkalmazhatja a rehabilitációt

Konkrét esetből kifolyóan a belügyminiszter elvi döntést hozott atekintethen, alkalmazhatják-e a rendőri büntetőbírók is a rehabilitációt. A kérdéses esetben ugyanis a másodfoku rendőri büntetőbíró a terheltet a büntető ítélethez fűződő hátrányos következmények alól mentette fel, hogy a rehabilitáció nem tartozik a hatáskörébe. Fellebbezés folytán a belügyminiszter ezt a határozatot megsemmisítette és kimondotta, hogy a rehabilitációt a rendőri büntető bíróságok is alkalmazhatják. Az 1954—1943. számú belügyminiszteri döntés indokolásában a következőket mondja:

Az 1940. évi XXXVII. t. c. I. §-ának 2. pontja értelmében a bíróságok — értelemszerűen a rendőri büntető bíróságok is — ítéletben, vagy büntető parancsban kimondhatják,

hogy az elítélést illetően a büntetés kiállása nem vonja maga után az I. §-ban említett hátrányos jogkövetkezményeket. Ez esetben az elítelt a büntető ítélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mentesül. A törvény 3. §-a szerint, a büntető ítélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények megszüntethetők. Az I. §-ban említett mentesítést kimondhatják úgy a m. kir. bíróságok, mint a rendőri büntető bíróságok, az utólagos megszüntetés azonban a törvény 7. §-a szerint, a rendőri büntető bíróságok által hozott ítéletek esetében is, csak a királyi bíróságok. Jogszabályt tett a másodfoku büntető bíróság akkor, amidőn a törvény paragrafusában foglalt rendelkezések értelmében a büntető ítélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítését hatáskör hiányában nem mondotta ki. (Magy. Tud.)

Kinevezések a nagyváradai postánál

A Hivatalos Lap július 6-i száma a nagyváradai postánál a következő kinevezéseket közli:

A posta fogalmazási szakán: dr. Kraft Péter postatanácsos a postavezetői címet és jellegét kapta, továbbá postatitkárrá nevezték ki a VIII. fizetési osztályba dr. Szűk Ödön és dr. Kovács Barnabás postatitkári címmel és jelleggel felruházott postasegédtitkárokat, úgyszintén dr. Kardos Antal postasegédtitkárt, dr. Domonkos Lajos I. osztályú postatisztet pedig postafogalmazóvá a X. fizetési osztályba.

A posta forgalmi szakán: Andl Engelbert postafőtiszt a postafelügyelői címet és jellegét kapta, továbbá postafőtisztvé nevezték ki a IX. fizetési osztályba Hargitai József I. osztályú postatisztet.

A posta műszaki üzemi szakán: Bányai Sándor postaműszaki ellenőr a postaműszaki főellenőri címet és jellegét kapta.

A posta üzemi női és férfi szakán: Moldován Erzsébetet postasegédellenőrnővé a X. fizetési osztályba, Réti Béla postaellenőri címmel és jelleggel felruházott postasegédellenőrt postaelenőrré a IX. fizetési osztályba, Fekete Erzsébetet és Tóth Irén postakezelőnőket postasegéd-tisztviselőkké a XI. fizetési osztályba, Toma Józsefnét pedig postakezelőnővé nevezték ki.

484 millió levelet kézbesített öt hónap alatt a posta

Csillagászati számok a vezérigazgatóság statisztikai kimutatásában

Budapestről jelentik: Csillagászati-nak nevezhető számozás szerepel ottan a statisztikai kimutatásban, amelyben a postavezérigazgatóság most hozta nyilvánosságra a levélforgalom legújabb adatait. Nem kisebb mennyiségű közönséges levelet adtak fel ez év első öt hónapjában, mint 484.144.000 darabot. Óriási tömege ez az ilyen levélküldeményeknek. Ha egyhalomra rakták volna őket, egész kis Gellérthegy kerekedett volna belőlük. Ha figyelembe vesszük, hogy átlagos sulyban a legtöbb közönséges levél egyébként hozzávetőleg húsz grammot nyomott, akkor följött könnyű megállapítani, hogy január 1-től május végéig a legenyhébb számítás szerint is legalább 10 millió kiló levelet kézbesített a címzeteknek a magyar királyi posta. Tízezer vagont lehetett volna megtölteni ezzel a roppant mennyiségű levéltömeggel.

A közönséges leveleknél még csupán annyit, hogy figyelembevéve az újévtől május hó végéig lepergett 151 napot, naponta hozzávetően 3.206.250 darabot kézbesítettek ki belőlük a vörösparolis, ezüstkürtös, fáradhatatlanul cirkáló postások.

Az ország lélekszámát figyelembevéve a csecsemőket is beleértve, koponyánként és naponként közel 5 levél jut az említett mennyiségből mindenkire. Meg kell még jegyezni, hogy ebben az évben sokkal nagyobb szorgalommal leveleznek hazánkban, mint tavaly, mert százmillióval több közönséges levelet adtak fel az idén.

mint amennyit a tavalyi év hasonló évszakának levélforgalma volt.

Az ajánlott levél postai küldemények száma május végéig ebben az évben 9.565.000 darab volt, ami 1.400.000 darabbal meghaladta a tavalyi forgalmat. Érdekes a postautalványok forgalmi statisztikája is. Az idei év első öt hónapjában 9.355.000 darabot adtak fel 1215 millió pengő értékben. — Ez a darabszám már 1.300.000-es az értékénél pedig 316 millió emelkedésnek felel meg. Átlagban egy-egy utalványon 120 pengőt küldtek.

A Postatakarékpénztár serénykezű szorgalmukról közismert tisztviselői sem panaszkodhattak, hogy sok idejük maradt a pihenésre. A csekkforgalom ugyanis erősen felszökkent.

Az eddigi öt hónapban befizettek 14,5 millió csekken 3.112.200.000 pengőt, ami csekkenként 215 pengő átlagnak felel meg. A csekkforgalom idén a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva kerekén egymillió darabbal értékben 652 millióval gyarapodott.

Telefonálni is jobban szerettek az emberek, mint a múlt évben. A budapesti egységes hálózatban ez év első öt hónapjában több mint 99 millió beszélgetést bonyolítottak le.

Az idén a budapesti egységes hálózatban 11 millióval több telefonbeszélgetést jegyeztek fel, mint a tavalyi év első hónapjában. Vidéken 25 millió beszélgetést eszközöltek, 4,2 millióval többet, mint tavaly.

Budapesten ezidőszert 98.000 vidéken 89.000 a telefonelőfizetők száma.

Rádielőfizetőt 853.000-et tartanak nyilván. Ezeknek száma 74.000-el szaporodott.

Ez év első öt hónapjában 3.150.000 táviratot adtak fel, 542.000 darabbal többet, mint a tavalyi év hasonló időszakában.

helyen állanak a hangversenyek. Ezek azt a célt szolgálják, hogy a román közönség megismerje a maga egyházi és világi zeneszerzőit, valamint népdalkinccseit.

Második helyen vannak a román előadások. Ezek célja a románság szellemi és vallás erkölcsi megerősítés volt. Az előadások legnagyobb része adventkor és a nagybőjten a görög katolikus és görögkeleti templomokban hangzott el. Javarésztük konferenciabeszéd volt.

A műkedvelői előadások célja egyrészt az északerdélyi városi és falusi románságban, tehát az intelligenciában és parasztságban a színház iránti érdeklődés állandó ébrentartása volt, másrészt pedig a román közönség szórakoztatása. Monológusoktól kezdve 6 felvonásos drámáig mindent előadtak, ami annak az említett, kitűzött célnak megfelelt.

A gyűlések, ülések, tanácsulások, iskolai ünnepélyek száma is nagy volt a visszatért Erdélyben. Ezek célja egyrészt a román kultúra ápolása, másrészt a társadalmi összefogás gondolatának szolgálatára, harmadszor pedig karitatív munka kifejtése volt.

A kiállításokat, az északerdélyi román képzőművészek minden évben rendezésére megrendezik. A kiállítások méretei évről-évre növekszenek.

Pusztai Popovits József könyve részletesen ismerteti a különböző helyeken megtartott előadásokat, hangversenyeket, műkedvelői előadásokat, egyéb gyűléseket, kiállításokat, végül pedig részletes bibliográfiát közöl.

Ujabb utlevelek érkeztek Délerdélybe utazó diákok számára

Ujabb utlevelek érkeztek Délerdélybe utazó diákok számára

Nagyvárad, július 7. Szerdán délelőtt újabb utlevelek érkeztek a rendőrségre a Délerdélybe utazó diákok részére. A kész utleveleket délelőtt 10—11 óra között lehet átvenni a rendőrségen első sorban. Ujabb utlevelet kaptak: Budai Irén, Czifra Imre, Imre Mária, Köpeczy Sonja, Mayer Ilona, Moldován Éva, Sajtos Edit, Szabó Blanka, Turóczy János, Veres Irén.

Antonescu visszatért Bukarestbe. Bukarestből jelentik az Orient Rádió: Antonescu Mihály helyettes miniszterelnök olaszországi utjáról visszaérkezett Bukarestbe.

A kulturális ünnepélyek közül első

Illetékes hely tájékoztatója az alkalmazottakat terhelő adóátvállalásról

A fizetésemelésre vonatkozó kormányrendelet folytán sem változik a keresztény és zsidó alkalmazottak illetményének törvényes aránya

Budapestről jelentik: A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az alkalmazottakat terhelő adóknak az átvállalása tekintetében a legújabb fizetésemelési rendelet kiadása folytán adódó helyzetről — illetékes helyről kapott felvilágosítás alapján — az alábbiakban tájékoztatja az érdekelteket.

A legújabb fizetésemelési rendelet szerint tiltott fizetésemelésnek nem minősül és így a vállalatnak nem kell a 7130/1941. M. E. számú rendelet 5. § 1. és 3. bekezdésében, továbbá 6. §-ában előírt bejelentést megtennie és a javadalmazás változásához a szükséges hozzájárulást megszereznie abban az esetben, ha a érdekelte alkalmazott nettó javadalmazásának növekedése nem haladja meg a megszüntetett különadónak,

valamint a jövedelmi adó ugyancsak megszüntetett 60 százalékos rendkívüli pótlékának korábbi illetményei után számított egy évi összegét, de legfeljebb az évi nettó 9000 pengő.

Ebben az esetben azonban a munkaadó köteles azoknál az alkalmazottainál beállott javadalomemelkedést, akikre vonatkozóan ebben a tekintetben az idézett rendelet 5. § (1) és (3) bekezdésében, továbbá 6. §-ában előírt bejelentést kellene megtenni, ehelyett egyenként elkülönítve, de közös jegyzékbe foglalva július 31-ig utólagosan az iparügyi-, illetőleg kereskedelmi miniszterhez beérkeztenni. Az említett intézkedések folytán a keresztény és zsidó alkalmazottak illetménye között fennálló örvényarány nem változhatik.

Román kultúrünnepek a hazatért Északerdélyben

— Érdekes könnv legnagyobb erdélyi nemzetiségünk életéről —

Fenti cím alatt jelent meg Pusztai Popovits József tollából a Pécsi Egyetemi Kiadástól XVII. kiadványa. A szerző a bevezetésben hangoztatja, hogy a háborús idők sohasem voltak alkalmasak arra, hogy a különböző társadalmi egyesületek nagyszabású ünnepélyeket, vagy kulturális ünnepeket rendezzenek.

Az északerdélyi román nemzetiség azonban emé háborús nehézségek ellenére is tervszerűen és céltudatosan rendezett kulturális ünnepeket, előadásokat, hangversenyeket, műkedvelői előadásokat és kiállításokat. Minél inkább távolodunk időben a második bécsi döntéstől, annál jobban észrevehető, hogy az elmúlt három esztendő alatt a Magyarországhoz visszatért románok kulturális ünnepei és ünnepei évről-évre fokozatosan szaporodtak. 1940 augusztus 30-tól ugyanaz év december 31-ig mindössze 3 kulturális ünnepet rendeztek. 1941-ben ellenben már 52-re emelkedett a román kulturális megnyilatkozások és ünnepek száma, hogy azután az 1942-es esztendőben hirtelen 71-re szökjön fel. Az 1943-as év első felében pedig összesen 32 kulturális ünnepély volt. Ilyenformán az eltelt három esztendő alatt Észak-Erdélyben a román nemzetiség összesen 158 ünnepet rendezett.

GAZDASÁGI ÉLET

Gyenge az idén a havasi gyümölcsstermés

Északerdély hazatérése óta mind nagyobb jelentőségűvé vált az erdélyi szövetkezetek gyümölcsgyűjtő munkája. Az első év félmillióssal összege a múlt nyáron közel kétfélmillióra emelkedett s ezt az összeget a falvak legszegényebb lakói kapták a havasokon összegyűjtött vadon termő gyümölcsökért. A földművelésügyi kormányzat segítségével az Erdélyrészi Hangya teremtetten ezt a jövedelmi forrást az erdélyi falvakban s előreláthatóan az idén az eddiginél is nagyobb forgalomra lehetett számítani, mert mind újabb és újabb területeket kapcsolnak be a munkába.

A havasi telepekről érkező jelentések szerint azonban az idei mostoha időjárás, amely különösen a hegyes vidéken éreztette hatását, jelentős mértékben gátolja a további fejlődést. A késői fagyok nagy kárt tettek a gyümölcsstermésben s ez nem mennyiség, de minőség szempontjából sem éri el a tavalyi átlagot.

Miniszteri engedély kell a „vitaminos” megjelöléshez

Szegedről jelentik: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek vitamintartalmára utaló jelzővel vagy elnevezéssel való forgalombahozatalának szabályozásáról. Eszerint az

1895: XLVI. t.-c. hatálya alá tartozó mezőgazdasági terményt, terméket vagy cikket vitamintartalomra utaló jelzővel vagy elnevezéssel, avagy a vitamin szóval vagy annak egy részéből képezett névvel csak a földművelésügyi miniszternek a belügyi és az iparügyi miniszterrel egyetértve adott engedélye alapján szabad forgalomba hozni. A rendelet hatálya alá nem tartoznak a gyógyszernek tekintendő készítmények. A forgalombahozatal iránt a földművelésügyi miniszterhez intézett kérvényt az Országos M. Kir. Chemiai Intézet és Központi Vegyikísérleti Állomásnál (Budapest, II. Keleti Károly-utca 24. kell benyújtani.

Ura megállapították a méz árát

A közellátási miniszter újra megállapította a szünméz árát. Eszerint a méz legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként Budapesten 6 pengő, vidéken 5 pengő 40 fillér. A kiadagolt méz áránál az áránál magasabb egy kilogrammos üvegben 10, félkilogrammos üvegben 12 negyedikilogrammos üvegben 24, nyolcadkilogrammos üvegben pedig 40 fillérrel kilogrammonként. Ehhez az összeghez külön hozzászámítható az üveghétfélszázalékos adó, amely az üveg beszerzési áránál legfeljebb 20 százalékkal lehet magasabb.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁRYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**SZERDÁN JELENTEK MEG A BEL-
 ÜGYI ÉS IGAZSÁGÜGYI KINEVEZÉ-
 SEK.** A hivatalos lap szerda reggeli szá-
 ma a belügyminisztériumi és az igaz-
 ságszolgálati kinevezéseket közli,
 azonosítva a pénzügyminisztériumi ki-
 nevezéseket is. Ugyancsak közli a hivatalos lap
 a hentesárk legmagasabb árának meg-
 állapításáról szóló közellátási miniszteri
 rendeletet.

Német fehérvérnyvet adtak Anglia fele-
 lősségéről a légiháborúban. Berlinből je-
 lentik: (MTI) A német külügyminiszte-
 rium fehérvérnyvet adott ki azoknak az
 okmányoknak gyűjteményével, amelyek
 igazolják, hogy Anglia felelős a polgári
 lakosság elleni légihadviselésért.

Felek fogadása a Közélemezési Hivatal-
 nál. Nagyvárad thj. város polgármestere
 3795—1943. k. é. szám alatt a következ-
 ő hirdetményt adta ki: Értesítem a város
 közönségét, hogy a Közélemezési Hiva-
 talnál folyó hó 8-tól kezdve a felek fo-
 gadása fél 8-tól 13 óráig lesz. Délután
 a felek fogadása további intézkedésig szü-
 netel.

**ROMANTIKUS FEKVÉSŰ VIZI-
 MALMOT KERESNEK.** A *Molnárok*
Lapjában felhívást tettek közzé, mely-
 ben felkérlik a molnárokat, jelöljék meg
 egy romantikus, festői környezetű vizi-
 malom helyét, mely filmfelvétel céljaira
 alkalmas. A közeljövőben ugyanis egy
 új magyar film felvételeit kezdik meg,
 melynek története az 1800-as években
 egy vizimalomban játszódik le és a film
 központjában a régi idők molnárának
 küzdelmes élete fog leperegni. A korhű
 felvételek céljából van szükség festői
 fekvésű, sebesfolyású patak mentén fe-
 lő régi vizimalomra.

ORVOSI HIR. Dr Székely Zsuzsanna
 orvos, rendelőjét megnyitotta Hitler
 Adolf-u. 3. alatt. Rendel délután 3—
 1/25-ig.

**VILÁGTALAN MŰVÉSZ NYERTE
 EL SPANYOLORSZÁG ZENEI NAGY-
 DIJÁT.** Madridból jelentik, Spanyolor-
 szág évenként kiadása kerülő zenei
 nagydíját legutóbb Joaquín Rodrigo íe-
 mertnevű spanyol vak zeneelművész kap-
 ta „Hósi koncert” című művére. Joaquín
 Rodrigo Valenciában kezdte meg zenei
 tanulmányait, később Németországban
 képezte magát tovább. A huszas években
 érte el első sikereit és fokozatosan a
 spanyol zeneélet vezető személyiségei
 közé küzdötte fel magát, míg most mű-
 ködését a legnagyobb spanyol zenei díj
 intulmazta.

**AZ IPARTESTÜLETEKNEK MEG-
 KELL ÁLLAPITANIOK A TANONC-
 JELÖLTÉK ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁT.** Az
 iparügyi miniszter egy vitás esetről ki-
 folvólólag elvi döntésként közölte az
 egyik budapesti ipartestülettel, hogy az
 ipartestületeknek kötelességük megállapí-
 títani a tanoncjelöltek állampolgárságát,
 mert külföldi honost csak előzetes
 munkavállalási engedély alapján lehet
 szerződtetni.

Súlyos szerencsétlenség történt az isz-
 tanbuli földalatti hegyi vasuton. Iszta-
 nbulból jelentik: (MTI) A NTI jelenti: Az
 isztanbuli földalatti hegyi vasuton súlyos
 szerencsétlenség történt. Az áldozatok
 számáról még nem érkezett jelentés.

Ameal portugál publicista tanulmány-
 utja Magyarországon. (MTI) Ameal por-
 tugal publicista több napos tanulmány-
 utat tett Magyarországon. A neves köz-
 írórt feleségével együtt fogadta Kállay
 Miklós miniszterelnök, majd Ulllein-Re-
 viczky Antal sajtófőnök tettek látoga-
 tást. A mai nap folyamán Antal István dr
 nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter
 adott fogadást tiszteletükre.

Fényes nappal betörték Gyöngyössy
 táblai főügyész lakásába. Vakmerő betö-
 rést hajtottak végre eddig ismeretlen tet-
 tesek kedden délelőtt dr Gyöngyössy
 István nagyváradi táblai főügyész
 Gömbös Gyula-utca 30. szám alatti
 lakásán. A betörők hálójával felfeszít-
 tették a bezárt ajtókat, majd behatol-
 ta a lakásba, durva módon betörték
 az értékes bútorok zárait és minden
 valószínűség szerint nagyobb ér-
 tékű lopott holmit vittek magukkal.

A táblai főügyész és hozzátartozói
 jelenleg nem tartózkodnak Nagyvá-
 radon és így a lakatlan házból könnyű
 dolguk lehetett a betörőknek,
 akik valószínűleg a helyzettel ismer-
 sős egyének lehetnek. A rendőrség
 azonnal szigorú nyomozást vezetett
 be és a jelek szerint nyomon vannak.
 Az okozott kárt a tulajdonos távol-
 léte miatt még nem sikerült megállapí-
 títani.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Súlyos kerékpáros szerencsétlenség Szé-
 kelyföldön. Sepsiszentgyörgyről jelentik:
 Rápolti Andor oldalkocsis kerékpárján fe-
 leségével és Varga János szerelő kísé-
 rében az országuton ki akart kerülni egy
 szembe jövő autót, miközben egysen-
 lyát veszítve, lezuhant. Rápolti Antal
 azonnal meghalt, Vargát összetört tagok-
 kal vitték a kórházba.

Törökországban is emelkedett a sör-
 gyártás. Ankarából jelentik: (MTI) A
 kormány elhatározta részint közegészség-
 ügyi, részint gazdasági okokból, hogy
 a nagyobb alkoholtartalmú italok gyár-
 tását csökkenti. Különösen nagymértékben
 emelkedett a sör gyártása. Isztanbulban s
 Ankarában 12 millió liter sört gyártot-
 tak. A török hatóságokat sokat foglal-
 koztatta a pálinkafogyasztás is, mert a
 vidéki lakosság körében nagyon elterjedt
 a raki élvezése.

**DÉLDERÉLYI MŰVÉSZEK KIÁLLI-
 TÁSA BRASSÓBAN.** Most nyílt meg
 Brassóban a délderélyi művészek együt-
 tes kiállítása. A kiállításon szerepel Gel-
 lasz Nándor szobrász, Belezny István
 grafikus, Gruzda János, Hajós Imre,
 Kollár Gusztáv, Lukász Irén, Muhos
 Kornél, Paál Albert, Pataky Sándor,
 Székely Piroska, Vass Albert és Wolf
 Károly festő. A kiállításnak megérde-
 melt nagy sikere volt.

Felhívás!

Hétfőn délben a gvost-
 vonatból kiesett Nagy-
 várad és Velence között
 egy kisebb világossárga

disznóbőr bőrönd

Megtaláló vagy nyomra-
 vezető 500.— pengő
 jutalomban részesül

nagyváradi rendőrségen.

BUTORT

színeset

MEZEI-től

Háló, kombinált és előszobák.
 Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Konyha újdonságok.

**NEM SZABAD FELHASZNÁLNI A
 ZÁROLT LISZTMENNYISÉGET.** Az
 Élelmiszerjegyközpont figyelmeztette a
 sütőiparosokat, hogy a zárolt készlet-
 ként kiutalt lisztmennyiséghez nem sza-
 bad hozzányulniok, mert aki ebből a
 készletből bármilyen kis mennyiséget is
 elhasznál, a honvédelmi törvénybe üt-
 köző és igen súlyos büntetés alá eső
 bűncselekményt követ el, azonkívül a
 Jegyközpont az illetőtől azonnal meg-
 vonja a további lisztkiutalást is. A zá-
 rolt készleteket megfelelően kell rak-
 tározni és kezelni, nehogy a liszt meg-
 romoljék.

Oroszlán Endre vidéki főkapitány Nagyváradon

Nagyvárad, július 7. Mint értesülünk,
 szerdán reggel Nagyváradra érkezett
 Oroszlán Endre vidéki rendőrfőkapitány
 Ujszászy vezérőrnagy, a nemzetvé-
 delmi központ vezetője társaságában. A
 vidéki főkapitány látogatást tett a nagy-
 váradi rendőrség vezetőjénél, dr. Hor-
 váth György főkapitányhelyettesnél,
 majd több hivatalos helyet is megláto-
 gatott.

Elveszett vasárnap d. u. 2 orakor a Barátkai személyvonaton
1 távmérs Bessa-Yelgtänder 6x9-es rolifilmes 1, 3, 5 lencsés fényképezőgép.
 A becsületos megtaláló magas jutalomban részesül.
Tompa Ferenc üzletében Nagyvárad. Rákóczi-út 5

FELHÍVÁS. Az Ipartestület vas- és
 fémpipari szakosztálya felhívja azon tag-
 jai figyelmét, akik júniusban faszenet és
 szegyet igényeltek, hogy 9-éig bezárólag
 szakosztályi irodánkban az utalványt veg-
 gyék át, mert ellenkező esetben az utal-
 vány hatályát veszti. Ugyazintén a le-
 mezutalványok is átvehetők. A tagsági
 könyvet mindenki hozza magával. El-
 nökcség.

**Erősen fogytán vannak a né-
 met zálogházak.** (MN.) Az üzlet-
 menet állandó hanyatlása miatt az
 utóbbi hónapokban Németország kü-
 lönböző városában számos zálogházat
 kellett bezárni. Ez lett a sorsa a
 legrégebbi német zálogháznak is me-
 lyet 1560-ban „városatyai gondosko-
 dásból, a polgáralattvalók iránti sze-
 retetből a kamatuzsora megfélékezé-
 sére” alapítottak.

Súlyos károkat okozott a szénhányá-
 szok sztrájkja Amerikában. Amszterdam-
 ból jelentik: (MTI) A Német TI jeleni:
 Mint az angol hírszolgálat jelenti Ickes,
 az amerikai üzemanyag ellátás megbizottja
 kijelentette, hogy a szénhányászok
 sztrájkja következtében ez év első hat
 hónapjában 1 millió 728.000 tonnával ke-
 vesebb szenet termeltek, mint a múlt év
 hasonló időszakában. Szakértők véle-
 ménye szerint ebben az évben 25 millió ton-
 nával több szénre lesz szükség, mint a
 múlt évben.

Minden tűzifaszállítmányt be kell jelenteni a Köz- élelmezési Hivatalnál

Nagyvárad thj. város polgármestere
 3797—1943. k. é. szám alatt a követ-
 kező hirdetményt adta ki:

Értesítem a tűzifakereskedőket,
 hogy a Földművelésügyi Miniszter ur
 rendelete értelmében a beérkező tűzi-
 faszállítmányokat kötelesek a Közélel-
 mezési Hivatalnak bejelenteni és min-
 den 10 tonnás vagontól egy, a 15 ton-
 nás vagontól pedig 2 ürm. tűzifát kö-
 telesek a Közélelmezési Hivatal ren-
 delkezésére bocsátani az intézetek
 és intézmények soronkívüli tűzifa bi-
 ztosítására, s az így visszatartott tűzi-
 fa felett a Közélelmezési Hivatal ren-
 delkezik, annak kiutalására az érdekelt-
 teknek utalványt ad ki. Ezen rendel-
 kezés nem érinti a tűzifakereskedők
 által a téli hónapokra szóló tűzifa tá-
 rolását.

Gazdálajstromok adatai- nak helyesbitése

Nagyvárad thj. város polgármestere
 3799—1943. k. é. szám alatt a követ-
 kező hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter
 ur 204.600—1943. számú rendeletével
 megengedte, hogy azok a gazdálko-
 dók, akik a gazdálajstromot a köz-
 szemlére kitétel idejében nem tekin-
 tették meg és felszólamlással nem él-
 tek amiatt, hogy a művelési ágra vo-
 natkozó adatok között eltérés van a
 valóságban és a gazdálajstrom ada-
 tai között és ezt a körülményt csak
 a gazdálajstrom kiállítása alkalmával
 tudták meg, ezeket a művelési ágra
 vonatkozó adatokat a gazdálajstrom-
 ban helyesbíteni lehessen.

Mindazok, akiknél fenti eltérés meg-
 lett állapítva, a kiadott gazdakönyv-
 vel saját érkeükben a hét folyamán
 okvetlenül jelenjenek meg a Közélel-
 mezési Hivatalban (Szaniszló-u. 15. sz.
 a.) akár adtak be a kiigazítás iránt ké-
 relmet, akár nem. Megjelenés előtt a
 művelési ág változást be kell jelen-
 tenni a város birtoknyilvántartó hivata-
 lában.

Ha pedig az az eset volt, hogy a
 gazdálajstromba beirt helyzettel ellen-
 tétben nem egy, hanem több személy
 gazdálkodik az egy gazdaságként sze-
 replő területen, az érdekelt gazdálko-
 dók együtt jelenjenek meg a Közélel-
 mezési Hivatalban, ahol egyetértő nyi-
 latkozatuk alapján minden egyes gaz-
 dálkodónak külön gazdakönyv lesz ki-
 állítva.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. A. Nagyvárad. Amennyiben jogos a
 Közélelmezési Hivatal és az OTI tisztvi-
 selői ellen felhozott sok panasz, az ille-
 tékes feletteseknek kell jelentést tenni.
 Lehetetlen, hogy beigazolt esetekben a
 büntösöket meg ne fenyítsék. Természe-
 sen csak konkrét eseteket lehet bejelen-
 tenni, általános panaszokra nem ügyelhet
 senki. Ami cikkét illeti, nem közölhető
 Akiról írta, feltétlenül a bíróságnál sze-
 rezzen elégtételt.

Zakar András

Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.
 Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
 kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Július 20-ig osztják ki a szappanpótjegyeket

Mennyi szappant kapnak a gyermekek, orvosok és védők

Nagyvárad thj. város polgármestere 3789—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A 3646—1943. sz. alatt közölt hirdetményvel kapcsolatban tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a kenyérgabonával ellátott, vagyis kenyérgabonával nem rendelkező, háztartások részére a folyó év július havára járó szappanpótjegyek, továbbá a 2 éven aluli gyermekek, valamint a fertőző betegségekben szenvedő egyének s végül a gyakorló orvosok és egészségügyi közegyek részére a folyó év III. negyedére esedékes szappanpótjegyek kiadása a városi közvédelmezési hivatalban — Szaniszló-u. 15. sz. ajtó 2 — folyó évi július hó 10—20. napjain fog megtörténni naponként fél 8—13 óra között az alábbi sorrendben:

július 10-én A—D,
július 12-én E—G,
július 13-án H—J,
július 14-én K—L,
július 15-én M—O,
július 16-án P—S,
július 17-én Sz—T,
július 19-én U—Zs

betűvel kezdődő nevek,

július 20. napján pedig az igazoltan elmaradtak részére.

Tájékoztató közlöm, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 102.260—1943. K. M. számú rendelete értelmében a gyermekek részére 2 éves ko-

rukig havonta a rendes 10 dekás adagra felül még további 20 dgr. mosószappant, vagy 50 dgr. mosószert, valamint 10 dgr. piperezszappant lehet igényelni, orvosok részére havi 40 dgr. mosószappanra, vagy 100 dgr. mosószerre szóló pótjegyet lehet kérni; ugyanezen mennyiségre adható szappanpótjegyet az egészségügyi védőknek, a vizsgázott fogorvosok, a fertőtlenítő egészségőrök és a szülésznők részére is, ha a foglalkozásuk megfelelő módon igazolva van. Azoknak a betegeknek, akik bejelentési kötelezettség alá eső fertőző betegségben szenvednek, betegségük tartama alatt havonként 40 dgr. mosószappanra, vagy 100 dgr. mosószerre szóló szappanpótjegyet lehet igényelni.

A szappanpótjegyek igénylése a közvédelmezési hivatal által rendelkezésre bocsátandó űrlapokon történik. Az igénylés alkalmával be kell mutatni az igényjogosultságot igazoló iratokat és pedig: gabonaellátottnál a gabonalapot és kenyérgabonajegyet, 2 éven aluli gyermekeknek a születési értesítőt és zöldkeresztes igazolványt; orvosoknál és egészségügyi közegyeknél fényképes igazolványt, fertőző betegeknek pedig hatósági orvosi bizonyítványt.

Ezen iratok hiányában az igénylés nem teljesíthető; hasonlóképpen a fenti határnapokon kívül benyújtott igénylések sem vehetők figyelembe.

SZÍNHÁZ

Tacskó

— Nicodemi vígjátéka a Nemzeti Színház művészeivel Nagyváradon —

A budapesti Nemzeti Színház legnagyobb sikerű műsordarabja volt az elmúlt évadban Dario Nicodemi pompás vígjátéka, a „*Tacskó*”, amelyet kedden este mutatott be az ország első drámai színpadának együttese. A teljesen tanulatlan, szókimondó, rongyokban is bájos, romlatlan kis csavargólány típusa gyakran megjelenik a színpadon; az irók szívesen mondatnak vele vaskos igazságokat a kultúra és a társadalmi berendezkedések címére, de ezen túlmenően is az utcáról felszedett tisztalelkű csitri, a kedves, eszes és közvetlen vadóc, aki aztán váratlanul megszeli a megfigyelő, önkéntelen humor, naiv őszinteség és meleg érzelmesség van benne, hogy ezt a feladatot bizonyára sok színésznő fogja sikerrel megoldani, akit különös megjelenése erre kijelölt. A kis Mészáros Ági egyéni színekkel, csodálatos bájjal és eredetiséggel rajzolta meg Tacskó figuráját. Humora nem döntő erejű ugyan, de az elérzékenyedés s a drámai mozgalmasság jeleneiben magával ragadó volt. A közönség szeretettel ünnepelte a rendkívül rokonszenves s a fővárosban is annyira népszerű, nagytehetségű művésznőt.

A fiatal, tehetséges mérnök nagy nélkülözések között egy tizedrangú tolgadoban várja, hogy a gyarmatügyi minisztérium az ő javára döntsön egy tervpályázaton. Súlyosbíja helyzetét, hogy egy tehetségtelenségében komisz kis színésznővel kell együttélnie, akitől legjobb szándékai ellenére se tud szabadulni. Ekkor jelenik meg a Tacskó, akit azonnal megfog a jókedélyű, melegsívű, uriember emberiség gondolkodása, kedvessége és bizalma.

És szinte öntudatlanul a szeretetnek olyan jelét mutatja a barátja támogatásából tengődő fiatal mérnökkel szemben, ami meghatja és a kis csavargólány önzetlen gyámolítójává avatja azt. A szerencse aztán hamar rámosolyog a fiatalemberre s ezzel párhuzamosan felvonásról-felvonásra fokozatosan fejlődik a Tacskó. De az író okos tartózkodással nem csinál giccses heppiendet, hanem csak megcsillantja a boldog kifejelet lehetőségét.

A főszerep kitűnő alkalmat nyújt hatásos színpadi alakításra. Annyi friss mozgás, nyers kedélyesség, önkéntelen humor, naiv őszinteség és meleg érzelmesség van benne, hogy ezt a feladatot bizonyára sok színésznő fogja sikerrel megoldani, akit különös megjelenése erre kijelölt. A kis Mészáros Ági egyéni színekkel, csodálatos bájjal és eredetiséggel rajzolta meg Tacskó figuráját. Humora nem döntő erejű ugyan, de az elérzékenyedés s a drámai mozgalmasság jeleneiben magával ragadó volt. A közönség szeretettel ünnepelte a rendkívül rokonszenves s a fővárosban is annyira népszerű, nagytehetségű művésznőt.

Pethes Sándor kitűnően alakította a fiatal mérnök barátjának szerepét. Ő volt a mezőny legjobb embere. Humora, jellemző készsége, játékának

közvetlensége remekül belesimult az írónak abba a törekvésébe, hogy kis, jelentéktelen mozzanatokkal érjen el hatást.

Nagyon tetszett Kovács Károly játéka is, aki pompásan eltalálta azt a vidám érzelmes, könnyedén bölcs hangot, ami az egész darab alaptónusa és legnagyobb értéke. Finom és kedves volt Könyves Tóth Erzs s a többiek is mind élesen mintázott figurákat hoztak a színpadra, valósággal iskolajátékkal mutatva meg azt a színvonalat, amelyet a Nemzeti Színház képvisel.

A közönség végig nevette és könyögte a darabot, amely előreláthatólag a szerdai csütörtöki és pénteki előadásokon is ugyanolyan telt házat fog vonzani, mint az első estén.

(j. b.)

Pénteken is játszik a Nemzeti Színház együttese

(Nagyvárad.) Soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a budapesti Nemzeti Színház együttesének vendégjátéka iránt. A szerdai előadásra még néhány jegy kapható, ugyancsak csütörtökre is. Hogy mindenkinek módjában álljon a *Tacskó* briliáns előadásának megtekintése, sikerült megnyerni a budapesti vendégeket arra, hogy egy nappal meghosszabbítsák vendégjátékukat, így pénteken este is gyönyörködhet Nagyvárad közönsége az ország első színházának vendégjátékában. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

SPORT

Sportegyesületet alakítottak Kenderesen, a Kormányzó Ur rezidenciáján

Az ifjuság országos vezetőjének hathatós támogatásával sportegyesületet alakítottak meg Kenderesen a Kormányzó Ur Öfóméltóságának rezidenciáján. A kenderesi mintaköztség vezetői nagy lelkesedéssel mondták ki a sportegyesület megalakulását, melynek elnöke báró Hellenbach Gottfried országgyűlési képviselőt választották. Az új egyesület a kultuszminiszter támogatásával rövidesen korszerű sporttelepet létesít és a kenderesi ifjuság tevékeny sportolása megindulhat.

Most elent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv

Ara 6 P

Deszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

APROHIRDETÉSEK

Allást nyee

Csapot és boltiszolgát felvesz Peter vendéglő, piacközepén sörcsarnok. 358

Könyvelésben és pénztárkezelésben jártas fiatal tisztviselőt felveszünk margittai fiókunkhoz. Nagyvárad Takarékpénztár. 369

Könyvelőt (őskeresztényt) keres Hornyánszky és Redl, Mussolini-tér 16. 369

PÉNZBESZEDŐT biztosítékkal keres nagyvállalat. Címet a Magyar Lapok kiadóhivatalába kér.

Keresztény négy középiskolát végzett leány kiszolgálónak felvétetik. Cím: Kádár könyvkereskedés, Teleki-utca 2. 363

Allást keres

Finomlelkű özvegyasszony plébániára gazdasszonynak ajánlkozik jó bizonyítványokkal. Cím a kiadóban. 360

Adás-vétel

Tangóharmonika 120 basszusos eladó. Varga, Szent Anna-u. 33. 290

Egy díofaagy eladó. Gróf Csáky István utca 69.

Kombinált szoba, rekamierek, konyha butorok. Kapucinus-u. 11. asztalosnál. 368 Jókaban levő Singer gépet megvételre keresek. Teleki-u. 16. kézimunkázlet. 367

Angoraszórt, gubancot bármilyen mennyiséget veszek. Székely, Kapucinus-u. 11. szám. 366

Hűlőnfele

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindenemű férgek irtását 30 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Nikotin, szappan, rézgálicpótló, levéltű ellen permet. — Szacsay-u. 17, pincében. 268

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutoras. Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Könyvelést, könyvek felfektetését, vezetését, ellenőrzését, szervezését, adótevékenységének felülvizsgálását szakszerűen és lelkiismeretesen intézi Tóth Gizella könyvelési irodája, Hlatky Endre-utca 3. II. em. 7. 257

Jó házikoszt kihordásra is kapható. Mátyás Étterem, Katolikus Kör. 258 Kombinált szoba, konyha, rekamiere eladó. Verő asztalos, Kapucinus-utca 11. 306

Ingatlan

Mátyás király utca 39. alatti kétszobás magánházzal zsidókörházzal szemben, elköltözés miatt sürgősen eladom. Kiválólagos megbízottam Jelinek ingatlaniroda. Teleki-utca 2. 364

Lakás

Elcserelném Endrődy Sándor-utcai kétszobás összkomfortos lakásom, háromszobás lakással. Cím: Mészáros-u. 6. szám, III. em. Barabás. 365

Oklatás

Egyetemi hallgató, polgárista fiúk — és lányok — javító vizsgára való előkészítését felelősséggel vállalja. Címet a kiadóba kér. 323

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Postatakarékpénztári csekk száma: 72.301.